

ikke av de vanlige kavlveger, hvor stokkene ligger på tvers. — Nei, stokkene lå her på langs. — Ytterst i en avstand av ca. 90 cm lå digre furustokker. I mellom var lagt øksede planker. Midtfeltet var altså til å ride på, mens ytterstokkene tjente som et slags rekkverk. Jeg underrettet konservator Marstrander om funnet. I sin rapport til Videnskapselskapet sier han bl. a.: «Denne rideveg er en århundre gammel rideveg og eldre enn de eldste kjøreveger som en her og der kan se spor etter — også i nærheten av myra.»

I denne forbindelse er verd å merke seg, at *brulegging* av noe liknende type er funnet ved utgravninger i Trondheim. Gangbanen er riktignok bredere, men også her begrenset av runde stokker ytterst på sidene. En antar at denne brulegging skriver seg fra 1050—1100. Også i gamle svenske byer, som Sigtuna, Skara og Söderköping fins liknende brulegninger, som arkeologene mener å tidfeste mellom 1000—1100.

En søndagstur til Skaun en godværsdag vil jeg anbefale. En kan ta med Orkladalsbuss til Skaun kirke. Denne kirka er nylig restaurert og vel verd et besøk. Fra ruteholdeplassen ved kirka og opp til Husabø kirkeruin er det et kvarters gang. Der oppe har en et vakkert utsyn over bygda. En kan godt forstå at Sigrid Undset måtte bli inspirert da hun her oppe arbeidet med *Kristin Lavrandsdatter*. — Like ved kirkeruinen og bautaen bor trygdekasserer Lars Rekstad på «Tambartuft». Han er en utmerket kjenner at de gamle sagn omkring Husabø, og vil sikkert stå til tjeneste med opplysninger som kan være av interesse.

Turen heim kan en enten ta med Orkladalsbussen fra Skaun kirke, eller en går til Høve ved Ånøya og tar Hølondebussen til Trondheim.

ROVERNES FJELLSIKRINGS- TJENESTE I SYLENE PÅSKEN 1952

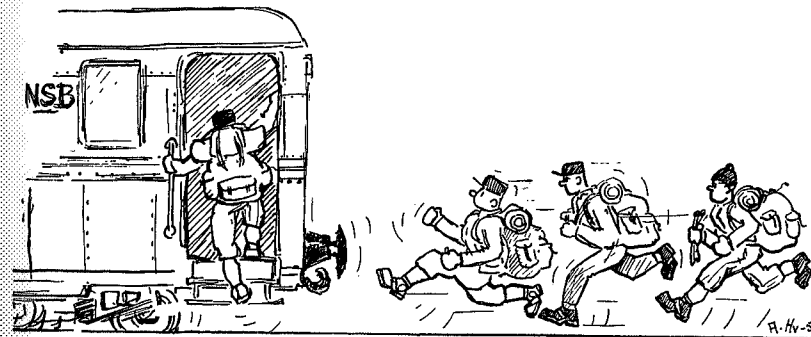
Av Sturla Espaa & Co.

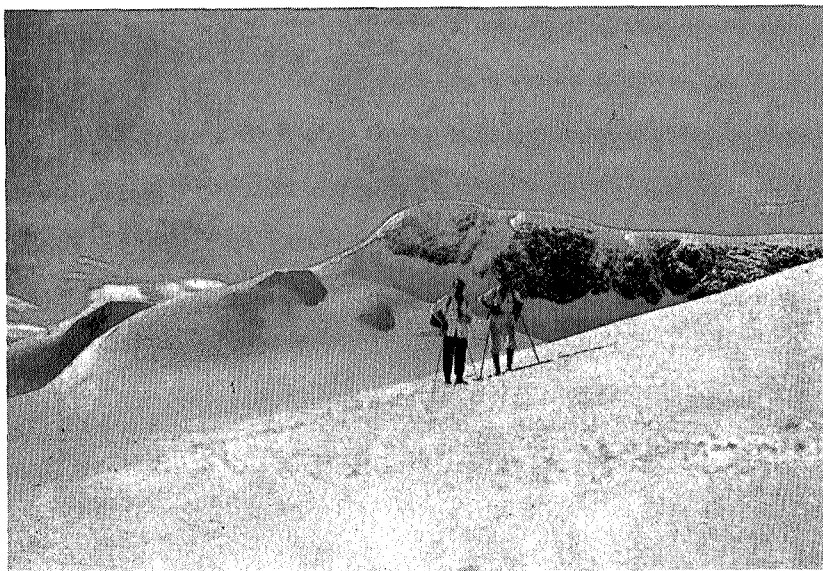
Tegninger av Arne Haave.

Flere og flere mennesker søker hver påske ut til våre herlige fjellområder for å dyrke skisporten og hente hjem «påskebrunt». Når så mange drar ut, er det ikke til å unngå at en og annen ulykke kan inntreffe, og dessverre, fjellet har også krevd mange liv. For å hjelpe, og om mulig hindre ulykker, har det i de senere år blitt mer og mer vanlig med såkalte sikringsmannskaper i de mest beferdede fjellområdene.

Ideen til 3. Trondheim Roverlags tjeneste i påsken 1952 ble fremkastet alt tidlig på høsten 1951. Her hadde vi en førsteklasses oppgave, nettopp i samsvar med roverspeidernes motto «Tjeneste». Vi søkte kontakt med T.T., og det ble til at vi skulle ligge 5 mann på Nedalen gård og stelle for oss selv.

Som speidere hadde vi fra før bra kjennskap til førstehjelp og orientering og var dessuten vant med fjellet. Men her krevdes

Påske i Sylene — Skardøra

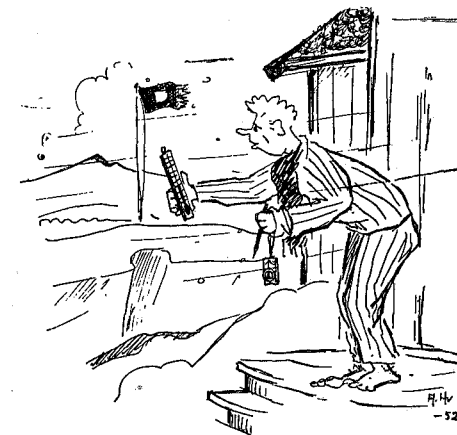
Leif Skrødal

selvsagt den best mulige forhåndstrening. Planer ble lagt, og med glød gikk laget inn for spesialisering. Karter ble gransket, og flere av deltakerne kjente terrenget godt. Et skikkelig samband kunne lette arbeidet en god del. Ved imøtekommenhet fra Trøndelag Sambandsbat. og I.R. 12 fikk vi låne to transportable radiosett.

Så var påsken der. Utstyret var sendt opp, og vi anså oss som godt trimmet.

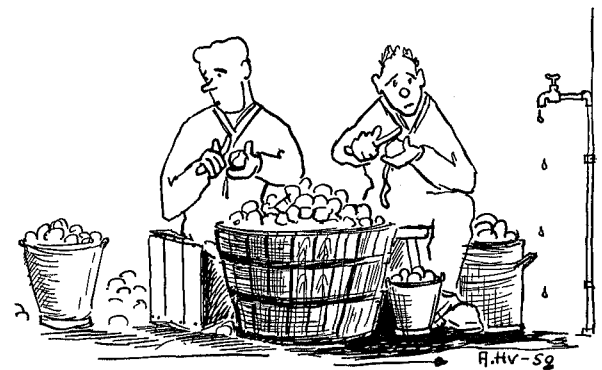
Iakttakere på Trondheim stasjon kunne tidlig lørdag før palmesøndag observere 5 mann med velfylte sekker i fullt firsprang etter toget. Tidlig ute som vanlig!! Bussen på Hell rakk vi derimot i god tid. Det toget vi hadde tatt, kom dit hele 2 timer før bussen skulle gå. Vi kunne visst gitt oss god tid i Trondheim og tatt et av de senere tog. Ca. 6 timer senere gled ti velklistrede ski ut fra Ås med retning Vektarstua. Grytidlig palmesøndag kostet vi i snowbil innover til Nedalen, hvor vi tok betjeningen på sengen. Timene som fulgte gikk med til å gjøre alt aksjonsklart. Alle detaljer ble gjennomgått, og snart var radiostasjonene LA9XX og LA9XY «på

luften». Profeter var vi også blitt, vær sådanne. Værvarslingen skulle ha 3 rapporter daglig om «værtilhøva». Disse rapportene ble sendt i kode pr. telefon. Første rapport skulle avsted alt kl. 7.00 morgen. En halv time før viste gjerne et søvning vesen seg på trappen, iført pyjamas, kompass, termometer, blyant og papir. Og av denne person avhang været i Sylene 1952, i alle fall trodde han det selv.

Mandag ettermiddag ble vi anmodet om å møte en finsk dame som var underveis fra Vektarstua. Tjenesteiveren var upåklagelig. Før resten fikk sukk for seg, var 2 mann alt langt avgårde. Av disse kom en velberget tilbake, den andre var «tapt» for resten av påsken!!

Daglig patruljerte 3 mann langs de mest beferdete rutene. Disse sto i kontakt med hovedstasjonen pr. radio. En mindre hyggelig overraskelse fikk utepatruljen, da de en dag ble kalt hjem for å

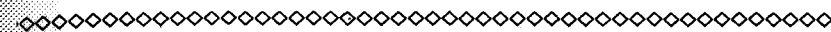
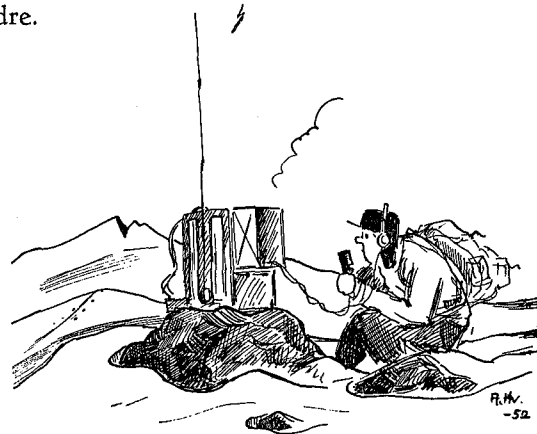
skrelle poteter på turisthytta. «Ha aldri med radio ut», var potet-skrellernes første ord da de en time senere satt rundt potetstampen.

Poteter, ja. Det bringer tanken hen på vårt eget matstell på Nedalen. Vi hadde proviantert rikelig, særlig vanskelig var det å komme til bunns i et 5 kg marmeladespann. Men med marmelade med brød på, greidde vi da det også. I matfatet var vi 6, for vi skulle sørge for det «daglige brød» til E.verkets hest. Den ble brukt til vasskjøringen på hytta i påsken. Denne hesten åt alt, fra høy til sardiner.

Påskedag fikk vi helikopter på besøk. En svensk turist hadde fått sterke magesmerter påskaften, og da disse ikke ga seg, ble det ringt etter helikopter som var stasjonert i Åre. Et mer ideelt hjelpemiddel til fjellsikringstjenesten skal en lete lenge etter. Bare et par timer senere var pasienten i kyndige hender. En transport som denne ville ellers ha tatt i alle fall 10 timer.

Et par dager i påsken var det overfylt på hytta, og en del av gjestene måtte ligge på gården. Vi prøvde da å sørge best mulig for disse, og sto i det verre med å hente bolstere og ulltepper.

Ulykker av enhver art var vi heldigvis forskånet for denne påsken. Og de gode værforholdene gjorde at ingen hadde vansker med å finne fram fra hytte til hytte. Vi vil ikke slutte denne artikkelen uten å minne fjellvandrere om alltid å vise fornuft og ha med godt utstyr. Kart og kompass må være en selvfølge. Gå aldri alene. Hør på de råd vertskapet på hyttene gir, så slipper en å engste seg selv og andre.

«STORHELVETET» OCH ANDRA JÄTTEGRYTOR I HOPSTADDALEN, SØR-TRØNDELAG

Av Olof Ångeby

För den som älskar en storslagen och säregen natur är Hopstaddalen vid Brandsfjorden en pärla. Själva huvuddalen är endast omkr. 4,5 km lång från dess början vid Brandsfjorden. Sedan grenar den ut sig i ett antal sidodalar, vilka småningom höja sig och tona bort i de omgivande fjälltrakterna.

Hopstaddalen har en plan botten. Det är dels morängrus, avsatt av istidens glaciärer, dels sand och grus, ditfört av Hopstadelven under den tid, då havet stod högre och nådde in i dalgången. Jorden är lättodlad, och ett antal vackra gårdar ligga kringströdda på dalbotten. Vid dalgångens mynning mot Brandsfjorden finner man väldiga ändmoränbildningar, numera odlade av ett tjugotal gårdar. Här är bygdens centrum med båtbygga och handelsbod.

Visst kan man säga, att Hopstaddalen ligger litet på sidan av den stora världen. Men när man varit där några dagar, försvinner denna känsla, och man tycker sig i stället vara i något slags centrum. Vilka stora mått av trivsamt och mänsklig samkänsla kan ej rymmas i en liten fjorddal?

Författarens ärende i Hopstaddalen var av naturgeografisk art. Av handelsmannen Enok Hopstad och Finn Kleven blev jag gjord uppmärksam på den rika förekomsten av jättegrytor i dalgången. Tillsammans undersökte vi dem, och Finn Kleven deltog i uppgörandet av skisser och mätningar.

Jättegrytor ursvarvas av rinnande vatten, som bildar virvlar, i vilka grus och sten kunna stanna kvar och bilda så kallade